

Mark- och miljödomstolen

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
med kopia till
li.bb@regeringskansliet.se

Remiss av Bygghälsöversynens betänkande (SOU 2023:70)
Ordning och reda – förstärkt och tillförlitlig byggkontroll
(dnr LI 2023/03542)

Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, har beretts möjlighet att lämna synpunkter på förslagen i betänkandet. Domstolen har, utifrån de intressen som domstolen har att bevaka, inga synpunkter på de remitterade förslagen i sig. De synpunkter som domstolen redovisar i det följande tar sikte på de konsekvenser som förslagen bedöms kunna få för mark- och miljödomstolarna.

Bygghälsöversynen har bedömt att mark- och miljödomstolarnas arbete inte kommer att påverkas nämnvärt av förslagen. Inledningsvis konstateras att utredningen, såvitt domstolen kan utläsa av betänkandet, inte har redovisat någon bedömning av konsekvensen för mark- och miljödomstolarna av den nyinrättade möjligheten att förelägga om kontroller i förvaltningskedet. Såvitt gäller underlaget för utredningens bedömning, dvs. antal inkomna mål till mark- och miljödomstolarna, vill domstolen redovisa följande.

Antalet överklagade mål som avser genomförandeskedet (dvs. överklagade start- och slutbesked) och tillsyn enligt plan- och bygglagen, PBL, har ökat markant under de senaste åren. Under 2021 inkom närmare 900 PBL-mål till mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt, varav ca 12 procent avsåg frågor om genomförande eller tillsyn. 2022 inkom närmare 950 PBL-mål, varav ungefär 15 procent avsåg denna typ av mål och 2023 inkom närmare 1 000 PBL-mål där motsvarande andel var 23 procent. Under första kvartalet i år utgör denna typ av mål mer än en fjärdedel av domstolens PBL-mål. Endast ett fåtal av målen har idag koppling till besiktning av motordrivna anordningar, kontroll eller tekniska egenskapskrav; bärförmåga, stadga och beständighet, säkerhet i händelse av brand och säkerhet vid användning.

Förtydligade krav inför start- och slutbesked och vid förvaltning av byggnadsverk, möjlighet till föreläggande om kontroll, samt tillkommande rätt att överklaga besiktningsbeslut avseende motordrivna anordningar och beslut i frågor om certifiering kommer att medföra ett ökat antal mål hos domstolen. Flera av de rättsliga frågeställningar som kan uppstå har inte tidigare överprövats och bedöms inte heller vara av enkel beskaffenhet. Sammanfattningsvis delar inte domstolen utredningens bedömning i fråga om konsekvenser för mark- och miljödomstolarna, och konstaterar att genomförande av förslagen kan komma att innebära att domstolen behöver tillföras ökade resurser.

Karin Röckert

Ylva Kvist Trelje

Detta yttrande har avgetts av Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, i sammansättningen rådmannen Karin Röckert och tekniska rådet Ylva Kvist Trelje.